

Asia: VN/12734/2019

Pakkoavioliiton mitätöinti ja ulkomaila alaikäisenä solmitun avioliiton tunnustaminen

Suomessa pakottamalla solmitun avioliiton päättäminen

- 1. Arviomuiston luvussa 2.1 on käsitelty Suomessa pakottamalla solmitun avioliiton purkamismenettelyä ja ehdotetaan uutta säännöstä, jonka mukaan pakottamalla solmittu avioliitto voitaisiin kumota. Kumoamisen oikeusvaikutukset olisivat samat kuin avioerossa. Kannatatteko ehdotusta?**

Ei

Perustelut ja mahdollinen vaihtoehtoinen sääntelymalli, jota tuette

Suomen ortodoksinen kirkko toteaa, että Suomessa pakottamalla solmittu avioliitto tulee vastaisuudessa todeta mitättömäksi. Mitättömyydellä tarkoitetaan, ettei avioliittoa katsota syntyneen lainkaan. Kirkko yhtyy Arviomuiston 2.1.2 kohdan seuraavaan toteamukseen: ”Pakottamalla solmittu avioliitto voitaisiin säätää mitättömäksi lisäämällä avioliittoon pakottaminen niihin tilanteisiin, jotka avioliittolain 19 §:n mukaan tekevät avioliitosta mitättömän. Avioliiton toteaminen tällä perusteella mitättömäksi edellyttäisi oikeudenkäyntimenettelyä, jossa hakijan olisi osoitettava avioliiton syntyneen pakottamalla.”

Pakottamalla solmitun avioliiton purkamismenettelyssä mitätöinnin nojalla lainsäädännön tulee kirkon mukaan turvata liitosta syntyneiden lasten perheoikeudellinen juridinen suoja.

Suomen ortodoksinen kirkko haluaa kiinnittää huomiota Arviomuiston sääntelyvaihtoehdoissa (2.1.2) kohtaan ”avioliiton kumoaminen,” että terminologisesti kyseinen kohta voidaan ymmärtää, että epäpätevästi, pakottamalla solmittu liitto tunnustetaan tosiasiallisesti tapahtuneeksi avioliitoksi, joka sittemmin juridisesti kumotaan. Kirkon opin näkökulmasta avioliiton sakramenttia ei voida peruuttaa, kumota, vaan se on todettava mitättömäksi, mikäli se on epäpätevästi solmittu. On ensiarvoisen tärkeää, että aviopuolisoiden siviilisääty palautuu epäpätevästi solmittujen liittojen

kohdalla siihen, mikä heillä oli ennen liittoa. Koska pakottamalla solmittu avioliitto ei kirkon opin näkökulmasta ole koskaan tosiallisesti tapahtunutkaan, se on mitätön, ja näin ollen edellä mainittu mitättömyyskin on voitava erikseen todistaa.

2. Arviomuistion luvussa 2.2 on käsitelty Suomessa alaikäisenä tai muusta avioliiton esteestä huolimatta solmitun avioliiton purkamista ja päädytty siihen, että tarvetta lainsäädäntömuutoksiin ei ole. Oletteko johtopäätöksestä samaa mieltä?

Kyllä

Perustelut ja mahdollinen vaihtoehtoinen sääntelymalli, jota tuette

-

Ulkomailla solmitun alaikäisavioliiton tunnustaminen

3. Arviomuistion luvussa 3 on käsitelty ulkomailla alaikäisenä solmitun avioliiton tunnustamista Suomessa. Arviomuistiossa ehdotetaan nykyisten säännösten täsmentämistä niin, että ulkomailla alle 18-vuotiaana solmittu avioliitto voitaisiin tunnustaa Suomessa vain erityisestä syystä, jos ainakin toinen puolisoista on asunut avioliiton solmimishetkellä Suomessa. Kannatatteko ehdotusta?

Kyllä

Perustelut ja mahdollinen vaihtoehtoinen sääntelymalli, jota tuette

-

4. Onko teillä kommentteja arviomuistion jaksossa 3.3 mainittuihin erityisiin syihin, joiden perusteella tällaisen avioliiton tunnustaminen voisi poikkeustapauksessa olla perusteltua?

Ei

5. Onko arviomuistiossa ja sen taustalla olevassa selvityksessä arvioitu tunnustamissääntelyn ja -käytäntöjen nykytilan sekä eri vaihtoehtojen etuja ja haittoja riittävän kattavasti?

Kyllä

Perustelut

-

Muut huomiot

6. Onko teillä muuta lausuttavaa arviomuistiosta tai sen taustalla olevasta selvityksestä?

Suomen ortodoksinen kirkko kiittää mahdollisuudesta lausua pakkoavioliiton mitätöinnistä ja ulkomailla alaikäisenä solmitun avioliiton tunnustamista (VN/12734/2019).

Pakkoavioliiton mitätöintiä ja ulkomailla alaikäisenä solmitun avioliiton tunnustamista arvioitaessa Suomen ortodoksinen kirkko viittaa Oikeusministeriölle annettuun lausuntoon vuodelta 2018 koskien arviomuistiota alaikäisavioliittojen sääntelytarpeesta.

Koskien Oikeusministeriön selvitystä alaikäisavioliitoista (VN/12734/2019), kirkko toteaa, että ulkomaisten avioliittojen tunnustaminen tulisi säilyttää nykysääntelyn mukaisena kuitenkin täsmentäen niiden sisältöä Arviomuistion luvussa 3 ehdotetulla tavalla.

Kemppainen Annaleea

Suomen ortodoksinen kirkko - Suomen ortodoksinen kirkollishallitus